
26.02.2022

Від Центру Ганса Йонаса Вільного університету Берліна¹

Вельмишановні пані Єрмоленко та пане Єрмоленку!

Усі ми знаємо, що ви і ваші співвітчизники, а також ваш сповнений гідності президент Зеленський та український уряд з боєм дізналися, що президент Росії та його влада знехтували усіма нормами міжнародного права, а також принципами моралі, значущими принаймні від Канта до Гегеля, Маркса та сучасної етики дискурсу, і за допомоги неймовірно брехливої пропаганди, яка ні в чому не поступається брехливій і злобній пропаганді Йозефа Гебельса та Адольфа Гітлера, зламали ці норми та принципи найганебнішим чином.

Дозвольте мені ще раз висловити вам підтримку як колегам, які, словами Маркса, *à l'hauteur des principes* (дотримуються принципів) філософської рефлексії. Це є знаком нашої особистої солідарності, а також знаком солідарності колег Центру Ганса Йонаса Вільного університету Берліна, членом якого Ви є, шановний професоре Єрмоленку.

Мені та членам Центру десятиліттями було дуже приємно раз у раз переконуватись, що українська філософія та Академія наук, яку ви представляєте, є осередком духу в Європі. Ваш філософський доробок найвищого гатунку заохочує всіх нас, хто зберігає та мірою можливості розвиває спадщину великого Ганса Йонаса та франкфуртських філософів Карла-Отто Апеля та Юргена Габермаса.

З нестерпним жалем, великим роздратуванням та глибоким розчаруванням я бачу, що федеральний уряд Німеччини, а також уряди деяких земель, як-от Мекленбург-Передня Померанія, зокрема прем'єр-міністр Мануела Швезиг, мають так мало «довіри до дискурсивного партнерства», що в час найбільшої людської необхідності та політичної нагальності не мають достатньо розуму та відповідально-етичної енергії, щоб переглянути свої попередні політичні правила у світлі етики дискурсу та відповідальності та — в цьому разі — рішуче переглянути їх як надзвичайний захід.

До цього заходу мають належати якнайшвидше припинення проекту «Північний потік-2», негайне постачання оборонної зброї (навіть попри принцип не постачати зброю в кризові райони, цілком зрозумілий з німецької історії), а також (тимчасове) виключення Росії з платіжних операцій через SWIFT.

¹ Ел. лист Д. Бюлер — А. Єрмоленку від 26.02.2022 (перекл. з нім. Анатолія Єрмоленка).

Ми надсилаємо також цього листа Федеральному уряду Німеччини як нагальну вимогу і закликаємо його: діяти самокритично відповідно до «принципу відповідальності», який із часів нашого федерального президента д-ра Рихарда фон Вайцекера належить до інтелектуальної зброї німецької політики. Хоча, можливо, з огляду на їхню можливу жалюгідну відмову треба було б сформулювати цей принцип так: «повинен належати»? Заради довіри до вас (уряду Німеччини. — *А.Є.*) як до можливого партнера у дискурсі ми звертаємось до вас: змініть хід зовнішньої політики, з усією відповідальністю усвідомивши ситуацію оборони України, надавши їй рішучу допомогу.

Тож зараз ми звертаємось і до громадян України, які перебувають у надзвичайній небезпеці, і до обраних нами представників німецького народу з надією на мужність та успішну самооборону, а також на надійну підтримку цієї оборони.

Дорога родино Єрмоленків, наші думки, серця і молитви невпинно з вами. Бажаємо успіхів у гідному подиву протистоянні українського народу та української влади російським агресорам!

Щиро,
Ваші

Дитрих Бьолер, Почесний голова Центру Ганса Йонаса
Бернадета Бьолер, член Центру Ганса Йонаса